

Událostné dění – vnitřní „proces“

Ladislav Hejdánek

This is a part of the original document:

[2007](#)

jedná se o část původního dokumentu:

[2007](#)

- ◆ myšlenkový deník – záznam, česky, vznik: 31. 10. 2007
- ◆ philosophical diary – record, Czech, origin: 31. 10. 2007

Událostné dění – vnitřní „proces“

Když se událost děje, nejde o dění („pohyb“) setrvačný, nebo přinejmenším nikoli pouze setrvačný, ale jde především a na prvním místě a aktivní vykonávání vlastního dění události (tj. dění události vlastního). Jako „vnější“ pozorovatelé musíme nechat do jisté míry neobsazené resp. nevymezené některé funkce, které jsou pro toto vnitřní dění události nejen charakteristické, ale které jsou pro ně ustavující, konstitutivní, které jsou zkrátka předpokladem a podmínkou toho, aby se událost vskutku děla, odehrávala. Tak např. nemůžeme předem zůstat jen u jedné verze možné interpretace, zejména nemůžeme neodůvodněně předpokládat, že se událost děje jakýmsi samopohybem (podobným např. postupnému uvolňování stlačené spirály, jak to známe ze starších hodinek, nebo budíků). Cílem našeho zkoumání a našich analýz ovšem není provedení důkazu, že tu musí být nějaké agens mimo rámec události samé (tedy pro událost něco vnějšího), jak to známe ze starší tradice, ale poukázání ne nahlédnutelnou nutnost, aby se při zapojení čehokoli pro událost vnějšího uplatnila nějaká „přesvědčovací“ metoda, která na jedné straně počítá s tím, že zapojovaná sub-událost si uchová něco ze své „setrvačnosti“, tj. především relativní stálosti, ale že na druhou stranu se aspoň nějakou svou „složkou“ zapojí do „nadřazeného“ plánu té (super)události, do které je zapojována. Jakmile jsme ochotni toto nahlédnout a připustit, jsme nutně postaveni před otázku příslušného „subjektu“ oněch zmíněných aktivit. Jak vlastně můžeme a máme pojmut vztah mezi událostí jako celkem na jedné straně a událostí jako subjektem jejích vlastních akcí a aktivit? Navyklý způsob myšlení nás tlačí k rozlišení a přímo rozdělování události jako celku od „jejího“ subjektu. Právě to je však zdrojem mnoha nesprávných soudů i představ. Subjekt události není a nemůže být něčím vně události, mimo samu událost, tak aby událostné dění bylo jen formou, jak se tento subjekt projevuje a jak se „činí“; zároveň je však zřejmé, že událost jako celek nemůže být zdroj jednotlivých aktivit, ale že k tomu potřebuje příslušný subjekt takových aktivit. Jediným řešením je, jak se zdá, že událost si musí ve své průběhu takový subjekt ustavit, že musí nějak zorganizovat nejen své zvnějšněné, navenek uskutečněné procesuální změny a jejich „formy“, ale že musí sjednotit, „integrovat“ i své „procesy“ vnitřní, tj. ty, ke kterým ještě sice nedošlo, ale které už se mají uskutečnit, tj. stát „reálnou skutečností“.

(Písek, 071031-1.)